

Nové povinnosti pro stavebníky rodinných domů

Ke dni 1. 12. 2015 vstoupila v účinnost novela zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, vydaná ve Sbírce zákonů pod zákonem č. 267/2015 Sb. (dále též „novela zákona o ochraně veřejné zdraví“), která přináší mimo jiné i nové povinnosti pro stavebníky staveb pro bydlení (rodinných a bytových domů), ale i dalších staveb vyjmenovaných v § 77 tohoto zákona (stavby pro předškolní nebo školní vzdělávání, stavby pro zdravotní nebo sociální účely nebo funkčně obdobné stavby).

Tato novela odráží stále rostoucí důraz na řešení zajištění ochrany objektů pro bydlení, školských, zdravotnických a obdobných staveb před nepříznivými účinky hluku.

Ustanovení § 77 zákona o ochraně veřejného zdraví přináší novou povinnost stavebníků - povinnost zajistit podle stavu aktuálního, ale i budoucího hlukového zatížení území (např. plánovaná výstavba dopravní komunikace) ochranu jejich stavby (včetně rodinných domů) před hlukem.

Veškerá řízení o stavbě rodinných a bytových domů (ale i dalších – viz výše) – od územního rozhodnutí (územního souhlasu), stavebního povolení (ohlášení) až po kolaudační souhlas jsou nadále vedena stavebním úřadem, ale nyní se nově k umístění staveb rodinných domů vyjadřují orgány ochrany veřejného zdraví, a to na podkladě níže uvedených novelizovaných ustanovení § 77 zákona o ochraně veřejného zdraví:

„(2) V případě, že je v platné územně plánovací dokumentaci uveden záměr, u kterého lze důvodně předpokládat, že bude po uvedení do provozu zdrojem hluku nebo vibrací, zejména z provozu na pozemních komunikacích nebo železničních drahách, nelze ke stavbě, která by mohla být tímto hlukem či vibracemi dotčena, vydat kladné stanovisko orgánu ochrany veřejného zdraví, aniž by u ní byla přijata opatření k ochraně před hlukem nebo vibracemi. Postup podle věty první se nepoužije u záměrů, jejichž součástí je veřejná produkce hudby.

(3) Stavební úřad vždy zajistí, aby záměr žadatele ke stavbě bytového domu, rodinného domu, stavbě pro předškolní nebo školní vzdělávání, stavbě pro zdravotní nebo sociální účely anebo k funkčně obdobné stavbě a ke stavbě zdroje hluku byl z hlediska ochrany před hlukem posouzen příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví.

(4) Žadatel o vydání územního rozhodnutí, územního souhlasu nebo společného souhlasu ke stavbě podle odstavce 3 do území zatíženého zdrojem hluku předloží příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví pro účely vydání stanoviska podle odstavce 1 měření hluku provedené podle § 32a a návrh opatření k ochraně před hlukem. Stejnou povinnost má žadatel, který hodlá předložit stavebnímu úřadu návrh veřejnoprávní smlouvy a žadatel o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení ke stavbě podle odstavce 3.

(5) Neprovede-li stavebník dostatečná opatření k ochraně před hlukem, nemůže žádat, aby tato opatření provedl provozovatel, vlastník nebo správce zdroje hluku. To neplatí, dojde-li k prokazatelnému navýšení hluku ze zdroje hluku; co se považuje za prokazatelné navýšení hluku, stanoví prováděcí právní předpis.“

Rozsah potřebných podkladů žádosti pro účely posouzení stavby RD (včetně dalších staveb, na které dopadá novela) z hlediska jejího umístění v území, resp. z hlediska ochrany před nepříznivými účinky hluku, Krajskou hygienickou stanicí Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně bude vyplývat mimo základních požadavků na dokumentaci v rozsahu dle příslušných stavebních vyhlášek, zejména z konkrétní situace v území.

Na Krajskou hygienickou stanicí Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně je třeba vždy zaslat **žádost o vydání závazného stanoviska k příslušné dokumentaci stavby rodinného domu s uvedením**

řízení, pro které je dokumentace určena, přičemž součástí žádosti musí být níže uvedené podklady:

- **průvodní zpráva**

kapitola A3 průvodní zprávy, písm. e) vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů - údaje o souladu s územně plánovací dokumentací, s cíli a úkoly územního plánování

údaje o tom, zda je stavba RD umístována v souladu s územním plánem dané obce a v jaké ploše (specifikace funkčního využití plochy dle územního plánu).

- **výřez z územního plánu obce, na jejímž katastrálním území se stavba RD nachází, s označením umístění stavby RD**

aby bylo zřejmé, zda není v okolí stavby RD navržen potenciální budoucí zdroj hluku - trasa nové pozemní komunikace či železnice, průmyslová zóna, a tyto skutečnosti uvést v kapitole B 2.11 *souhrnné technické zprávy – zásady ochrany stavby před negativními účinky vnějšího prostředí – ochrana před hlukem.*

Pokud je územním plánem nový zdroj hluku v blízkosti stavby RD navrhnout, je třeba doložit hlukovou studii k predikci vlivu budoucího zdroje hluku na stavbu RD a za účelem návrhu odpovídajících opatření k ochraně před hlukem.

- **souhrnná technická zpráva**

kapitola B 2.11 souhrnné technické zprávy vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů – zásady ochrany stavby před negativními účinky vnějšího prostředí – ochrana před hlukem:

uvést údaje vztahující se k posouzení vlivu okolního hluku na stavbu RD. Popis, zda se v okolí stavby nachází stávající potenciální zdroj hluku (pozemní komunikace, železnice, výrobní provozovna atp.), pokud ano, s uvedením bližších údajů - identifikace zdroje hluku (u komunikace je potřeba provést zatřídění pozemní komunikace dle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, uvést intenzitu dopravy na této pozemní komunikaci, pokud je komunikace sčítána v rámci celostátního sčítání dopravy realizovaného ŘSD ČR v pravidelných pětiletých intervalech – výsledky sčítání jsou veřejně přístupné na webových stránkách <http://scitani2010.rsd.cz/>, označení železniční trati, identifikace provozovny s bližšími údaji o provozu), vzdálenost zdrojů od stavby RD.

Na základě výše uvedených skutečností je nutno uvést vyhodnocení, zda je stavba umístována do území zatíženého hlukem či nikoliv.

❖ Pokud závěrem vyhodnocení je, že se stavba RD nenachází v hlukově zatíženém území a **že lze předpokládat, že hygienické limity ekvivalentní hladiny akustického tlaku A stanovené v § 12 odst. 1, 3 a v příloze č. 3, část A) nařízení vlády ČR č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, nebudou v chráněném venkovním prostoru stavby RD překračovány (toto je nutno vždy přímo v závěru vyhodnocení uvést)**, KHS po posouzení předložených podkladů vydá kladné závazné stanovisko.

❖ Pokud závěrem vyhodnocení je, že se stavba RD nachází v hlukově zatíženém území (v dosahu stavby RD je stávající významný zdroj hluku, při jehož provozu nelze vyloučit překročení hygienických limitů hluku – je nutno doložit protokol z měření hluku provedeného akreditovanou nebo autorizovanou osobou a v případě potřeby (při zjištění překročení hygienických limitů hluku) navrhnout odpovídající protihluková opatření pro zajištění dostatečné ochrany akusticky chráněných prostor stavby rodinného domu. Bez doložení výsledků měření hluku provedeného v místě plánované stavby RD KHS v těchto případech nevydá kladné závazné stanovisko.

- **situace širších vztahů**

nejlépe na podkladě ortofotomapy s vyznačením stávajících potenciálních zdrojů hluku a s vyznačením vzdáleností těchto zdrojů od stavby RD.

- **půdorysy jednotlivých podlaží RD** s označením jednotlivých místností.

Pokud bude zdrojem tepla pro rodinný dům tepelné čerpadlo typu vzduch - voda s venkovní jednotkou, je nutno řešit ochranu okolí před hlukem z provozu venkovní jednotky tepelného čerpadla (viz kapitola B 2.10 souhrnné technické zprávy - zásady řešení vlivu stavby na okolí (vibrace, hluk, prašnost apod.)

- umístění venkovní jednotky tepelného čerpadla;
- uvedení akustických parametrů tepelného čerpadla (technický list tepelného čerpadla);
- výpočet hlukové zátěže z provozu venkovní jednotky tepelného čerpadla k doložení, že na hranici pozemku stavebníka budou při provozu čerpadla plněny hygienické limity hluku stanovené pro stacionární zdroje hluku.

Uvedené požadavky se vztahují k žádostem o vydání závazného stanoviska KHS k vydání územního rozhodnutí (uzavření veřejnoprávní smlouvy o umístění stavby), společného územního rozhodnutí a stavebního povolení (uzavření veřejnoprávní smlouvy o umístění stavby a provedení stavby) a územního souhlasu nebo společného souhlasu.

Seznam akreditovaných osob (akreditace k měření hluku v mimopracovním prostředí) je uveřejněn na webových stránkách institutu pro akreditaci www.cia.cz.

Hygienické limity pro chráněný venkovní prostor staveb pro bydlení jsou dle § 12 odst. 1, 3 a přílohy č. 3, část A) nařízení vlády ČR č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, následující:

- $L_{Aeq,8h} = 50$ dB, $L_{Aeq,1h} = 40$ dB pro denní a noční dobu a hluk ze stacionárních zdrojů,
- $L_{Aeq,16h} = 60$ dB, $L_{Aeq,8h} = 50$ dB pro denní a noční dobu a hluk z dopravy na silnicích I. a II. třídy a místních komunikacích I. a II. třídy v území, kde hluk z dopravy na těchto komunikacích je převažující nad hlukem z dopravy na ostatních pozemních komunikacích,
- $L_{Aeq,16h} = 55$ dB, $L_{Aeq,8h} = 45$ dB pro denní a noční dobu a hluk z dopravy na silnicích III. třídy a místních komunikacích III. třídy,
- $L_{Aeq,16h} = 60$ dB, $L_{Aeq,8h} = 55$ dB pro denní a noční dobu a hluk z dopravy na drahách v ochranném pásmu drah,
- $L_{Aeq,16h} = 55$ dB, $L_{Aeq,8h} = 50$ dB pro denní a noční dobu a hluk z dopravy na drahách mimo ochranné pásmo drah,
- $L_{Aeq,16h} = 70$ dB, $L_{Aeq,8h} = 60$ dB pro denní a noční dobu a hluk z dopravy na pozemních komunikacích při umístění bytu v přístavbě nebo nástavbě stávajícího obytného objektu nebo víceúčelového objektu nebo v případě výstavby ojedinělého obytného, nebo víceúčelového objektu v rámci dostavby proluk, a výstavby ojedinělých obytných nebo víceúčelových objektů v rámci dostavby center obcí a jejich historických částí.
- $L_{Aeq,16h} = 70$ dB, $L_{Aeq,8h} = 65$ dB pro denní a noční dobu a hluk z dopravy na drahách při umístění bytu v přístavbě nebo nástavbě stávajícího obytného objektu nebo víceúčelového objektu nebo v případě výstavby ojedinělého obytného, nebo víceúčelového objektu v rámci dostavby proluk, a výstavby ojedinělých obytných nebo víceúčelových objektů v rámci dostavby center obcí a jejich historických částí.

Zpracovala:

Ing. Eva Urbanovská, vedoucí oddělení hluku, EIA a IPPC